

Posudek vedoucí diplomové práce

Jméno diplomanta: Kateřina Kopková

Téma práce: Náhradní mateřství de lege ferenda

Rozsah práce: 186 529 znaků (tj. víc než 100 rkp. stran)

Datum odevzdání práce: 19.06.2020

1. Aktuálnost (novost) tématu: Téma je úplně nové (zvolila je sama diplomantka) a jeho zpracování je vysoce aktuální. Existuje příliš mnoho skutečností, které již delší dobu nutí zamýšlet se nad rubrikovanou problematikou, tím spíš, že její adekvátní právní úprava u nás chybí, a to může mít velmi negativní následky různého druhu. Vždyť i u nás působí pokoutní agentury, které se této agendě – velmi lukrativní – věnují.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje, jejich zpracování a použité metody: Zvolené téma je poměrně náročné na teoretické znalosti, ale i na studium nepřilíš početné literatury i judikatury. Všechny vstupní údaje zpracovala diplomantka náležitě, s jistou profesionalitou.

Diplomantka pracovala metodou analytickou, zčásti též srovnávací (zahraníční právní úpravy). Využívala samozřejmě i dedukci.

3. Formální a systematické členění práce: Předložená práce je přehledně uspořádaná, vhodně systematicky (a dostatečně) členěná, umožňuje, aby se v ní čtenář dobře orientoval.

Předložená diplomová práce je rozčleněna do úvodu, šesti kapitol, vesměs dále násobně členěných, a závěru. Za závěr diplomantka zařazuje seznam zkratk, seznam použitých zdrojů a abstrakt s klíčovými slovy s angl. překladem.

V první kapitole autorka předkládá teoretický základ problematiky náhradního mateřství (vymezení pojmu, druhy, zúčastněné subjekty; používá označení, které sice není přesné, ale vžilo se, „objednatelský pár“). V druhé kapitole se diplomantka zabývá zásadními otázkami umělého oplodnění, jakož i metodami, které se při oplodňování mohou použít. Třetí kapitola přibližuje rozhodná ustanovení českého práva (určení matky, osvojení, smlouva mezi náhradní matkou a objednatelským párem atp.). Čtvrtá kapitola je věnována nahlédnutí do cizích právních úprav: jsou tady ukázány právní úpravy států, které náhradní mateřství dovolují a regulují, poté státy, které náhradní mateřství zakazují; načež autorka mluví o tzv. surogační (správně: surogátní) turistice. V kapitole páté autorka přibližuje rozhodnou judikaturu ESLP a zmiňuje několik kauz, které ESLP projednával. Konečně v šesté kapitole diplomantka předkládá koncepci řešení právní úpravy surogátního mateřství de lege ferenda.

4. Kritéria hodnocení práce

4.1. Splnění cíle práce: Cíle práce byly splněny.

4.2. Samostatnost při zpracování tématu: Diplomantka pracovala samostatně, a to jak při výběru literatury a dalších zdrojů, tak při zpracování shromážděných poznatků a přípravě textu práce.

4.3. Logická stavba práce: Celková logická stavba práce je náležitá, také jednotlivé kapitoly jsou logicky dobře uspořádány.

4.4. Práce se zdroji citace: Diplomantka pracovala s bohatým souborem dat, nejen s řadou relevantních monografií a časopiseckých statí, ale zejména se značným počtem soudních rozhodnutí, jak soudu ústavního, tak také nejvyššího, jakož i ESLP.

Se zdroji pracovala diplomantka velmi dobře, o čemž mj. svědčí i početný poznámkový aparát (260 p.p.č.) vedený lege artis.

4.5. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu): Autorka analyzovala své téma v potřebné hloubce a komplexně, pro účely práce tohoto druhu jistě dostatečně.

4.6. Úprava práce: Bez připomínek. Práce je dobře přehledná, čtenář se v ní dobře orientuje.

4.7. Jazyková a stylistická úroveň: Diplomantka má dobrou češtinu, vyjadřuje se srozumitelně, náležitě rozumí významu slov, ovládá gramatiku i syntax.

5. Případné další vyjádření k práci: Celkově práci hodnotím jako vysoce kvalitní. Diplomantka nepředkládá pouhý výklad rubrikované problematiky, jednotlivé otázky řádně zkoumá, klade si otázky a odpovídá na ně, vyslovuje své vlastní názory, a předkládá možnou právní úpravu náhradního mateřství.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě: Diplomantka by se měla zamyslet nad otázkou výše náhrady náhradní matce za újmu, kterou utrpěla těhotenstvím a porodem, resp. výše náhrady za zvýšené náklady, které bylo třeba vynaložit atd. Jde mi o úvahu, jak tyto náklady zjistit, evidovat, dokazovat atd., a zda by popř. nebylo vhodnější zvolit nějakou paušální částku.

7. Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě: Vzhledem k tomu, že předložená diplomová práce splňuje požadavky kladené na práce tohoto druhu, a to jak po stránce obsahové, tak po stránce formální, doporučuji práci k obhajobě.

8. Navržený klasifikační stupeň: výborně.

V Praze dne 03.09.2020

doc. JUDr. Michaela Hendrychová, CSc.
vedoucí diplomové práce